

รายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง “รูปแบบการสอนเพื่อกระตุ้น การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ของนิสิตในชั้น
เรียน วิชาจิตวิทยาเด็ก 459262 ภาคต้น ปีการศึกษา 2549”

โดย

อาจารย์รัก ชูณหากาญจน์

ภาคต้น ปีการศึกษา 2549

การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research)

เรื่อง รูปแบบการสอนเพื่อกระตุ้น การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ของนิสิตในชั้นเรียน วิชา
จิตวิทยาเด็ก 459262 ภาคต้น ปีการศึกษา 2549

หลักการและเหตุผล

จากระบบการศึกษาการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์สภาพชั้นเรียนและพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนิสิตที่เรียนในวิชา จิตวิทยาเด็ก 459262 ในปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการที่จะมีส่วนร่วมในการรับความรู้โดยการฟังบรรยายจากผู้สอน โดยถ้ามีการอภิปรายนิสิตจะไม่ค่อยให้ความร่วมมือโดยมักจะเงียบเมื่อมีการซักถามและเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในวิชา

จากเหตุดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยได้สนใจที่จะศึกษารูปแบบการสอนเพื่อให้นิสิตได้มีส่วนร่วมในการอภิปรายเนื้อหาในบทเรียนเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาผลของวิธีการรูปแบบการสอนเพื่อกระตุ้นการอภิปราย การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นของนิสิตในชั้นเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเชิงทดลอง รูปแบบการสอน → การอภิปราย และการแสดงความคิดเห็น

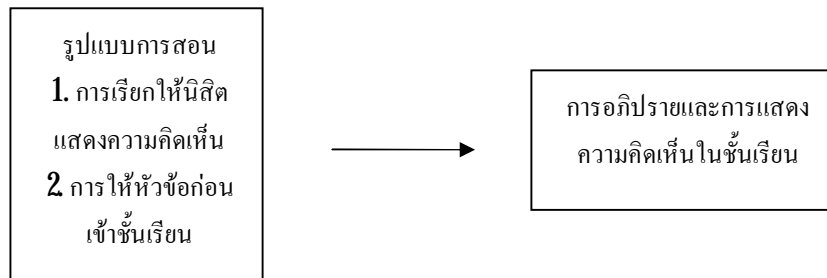
ระยะเวลา และสถานที่ทำการวิจัย

ภาคต้นปีการศึกษา 2549 สถานที่ทำการวิจัย ในชั้นเรียนวิชาจิตวิทยาเด็ก
จำนวนนิสิต 40 คน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบผลของรูปแบบการสอน ที่ส่งผลต่อการอภิปรายและการแสดงความคิดเห็นของนิสิต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตารางการทดลอง

รูปแบบการสอน/วัน	1	2	3	4	5	6	7	8
รูปแบบที่1	*	*			*	*		
รูปแบบที่2			*	*			*	*

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัย ใช้รูปแบบการสอน 2 แบบ และดำเนินการเก็บข้อมูลตามตารางทดลองที่กำหนด

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยในชั้นเรียนนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารการสอน โดยมุ่งเน้นที่รูปแบบการสอนเพื่อใช้ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ในชั้นเรียน มีเนื้อหาเอกสารที่ใช้ประกอบการวิจัยดังนี้

ศิลปะการสอน (**Art of Teaching**) หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ในเชิงจิตวิทยา วิธีการและเทคนิคต่างๆ ไปใช้ในการสอน เพื่อช่วยให้การสอนมีความน่าสนใจ สนุกมีชีวิตชีวา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ราบรื่นและมีความสุข ศิลปะการสอนนั้น เกี่ยวเนื่องกับรูปแบบการสอน มีเนื้อหาดังต่อไปนี้

รูปแบบการสอน / รูปแบบการเรียนการสอน

ระบบการสอน / รูปแบบการเรียนการสอน (**Teaching/ Instructional Model**) เป็นแบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบ อย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี และ หลักการเรียนรู้หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือ และได้รับการพิสูจน์ ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้นๆ โดยทั่วไปแบบแผนการดำเนินการสอนดังกล่าว มักประกอบด้วย ทฤษฎี หลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือและกระบวนการสอนที่มีลักษณะ เฉพาะอันจะนำ ผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะที่รูปแบบนั้นกำหนดซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนหรือแบบอย่างในการจัดและดำเนินการสอนอื่นๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเช่นเดียวกันได้

รูปแบบการสอนที่จะเกิดประสิทธิภาพได้อิงค์ประกอบที่สำคัญ คือ เทคนิคในการสอน

เทคนิคการสอน

เทคนิค คือ กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ หรือการกระทำใดๆ เพื่อช่วยให้กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ หรือการกระทำนั้นๆ มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น เทคนิคการสอน จึงหมายถึง กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอน หรือการดำเนินการทางการสอนใดๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ในการบรรยาย ผู้สอนอาจใช้เทคนิคต่างๆ ที่สามารถช่วยให้การบรรยายมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การยกตัวอย่าง การใช้สื่อ การใช้คำถาม เป็นต้น

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสอน 2 รูปแบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในเนื้อหาวิชาที่ศึกษา เทคนิคการสอนที่ใช้คือ

1. การซักถามเนื้อหาในบทเรียน รูปแบบของวิธีนี้ ประกอบด้วย การซักถามโดยผู้วิจัย และการซักถามผ่านสื่อ คือ สไลด์ที่ใช้สอน ตลอดจนการเปิดโอกาสให้นักศึกษามีโอกาสในการตั้งคำถาม และช่วยกันหาคำตอบ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งนิสิตจะไม่ทราบหัวข้อในการอภิปรายมา

ก่อน และทุกครั้งทีมนิสิตมีส่วนร่วม จะได้รับแต้มคะแนนในส่วนของ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้แจ้งให้นิสิตทราบในวันแรกของการเรียน และเน้นเป็นระยะ

2 การให้หัวข้อที่ใช้ในการอภิปรายซักถามล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน รูปแบบวิธีนี้ ผู้วิจัยจะให้หัวข้อที่จะนำมาอภิปรายพูดคุยกันในชั้นเรียน ในช่วงสุดท้าย ของการบรรยายในชั่วโมงก่อนหน้าที่จะมีการอภิปราย โดยที่ทุกครั้งทีมนิสิตมีส่วนร่วม จะได้รับแต้มคะแนนในส่วนของ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้แจ้งให้นิสิตทราบในวันแรกของการเรียน และเน้นเป็นระยะ

การที่ผู้วิจัยเลือกที่จะให้มีการให้คะแนนทั้ง **2** วิธีการสอน เพราะจากการศึกษาของ ยาใจ กอนวงษ์ (2549) พบว่าการให้คะแนนการตอบมีผลต่อพฤติกรรม การมีส่วนร่วมของนักเรียน

วิธีการดำเนินการ

ดำเนินการตามตารางการทดลองที่กำหนด โดยมีการบันทึกการตอบ การซักถาม และการอภิปราย ของนิสิต ในช่วงเวลาที่มีการตั้งคำถาม หรือการอภิปรายในหัวข้อที่มอบให้ โดยสามารถนับซ้ำ เมื่อนิสิตแสดงการมีส่วนร่วม

การเก็บข้อมูล ดำเนินการทั้งสิ้น **8** ครั้ง โดยเป็นการสอนวิธีที่ **1** จำนวน **4** ครั้ง และการสอนวิธีที่ **2** จำนวน **4** ครั้ง

ผลการศึกษา

จากการเก็บข้อมูล โดยการทศคะแนนในแบบวัดจำนวนการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ในกรณีทีมนิสิตมีการมีส่วนร่วมทุกครั้ง มีผลการศึกษา ดังนี้

วันที่ (วิธี)	จำนวนการมีส่วนร่วมของนิสิต (ครั้ง) นิสิต 40คน
12 มิถุนายน 49 (1)	12
19 มิถุนายน 49(1)	15
26 มิถุนายน 49(2)	38
3 กรกฎาคม 49(2)	46
17 กรกฎาคม 49(1)	21
24 กรกฎาคม 49(1)	25
7 สิงหาคม 49(2)	47
21 สิงหาคม 49(2)	49

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษา พบว่า นิสิตมีการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยการซักถาม อภิปราย การนำเสนอเนื้อหาที่ค้นคว้า โดยวิธีที่ 2 คือ การมีให้หัวข้อที่จะอภิปรายล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน นิสิตมีการมีส่วนร่วมดีกว่า วิธีที่ 1 คือการที่ซักถามจากผู้วิจัยโดยไม่ได้มีการกำหนดหัวข้อล่วงหน้ามาก่อน ถึงแม้ว่าจะมีการให้คะแนนการมีส่วนร่วมทุกครั้งที่นิสิตมีส่วนร่วม

อภิปรายผลการศึกษา

การที่ วิธีที่ 2 กระตุ้นให้นิสิตมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอาจเนื่องมาจากการที่นิสิตได้มีการเตรียมตัวและมีการค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นมาก่อน ประกอบกับ ความขัดแย้งกันของข้อมูลที่นิสิตแต่ละคนหามา ทำให้เกิดประเด็นในการอภิปรายที่กว้างขวางขึ้น ทำให้สามารถขยายการพูดคุยไปยังหัวข้ออื่นที่เกี่ยวข้องได้อีก และในกรณีที่นิสิตหาข้อมูลมาได้เหมือนกัน ก็เป็นประเด็นที่ใช้ในการอภิปรายได้ว่าหาได้จากแหล่งข้อมูลใด ในกรณีที่หามาได้เหมือนกันผู้วิจัยก็เปิดโอกาสให้นิสิตได้พูดถึงสิ่งที่เขาค้นคว้ามา ทำให้นิสิตเกิดกำลังใจ และมีการกระตือรือร้นในการที่จะตอบก่อนคนอื่นเนื่องจากถ้าตอบที่หลังอาจจะมีเพื่อนตอบในสิ่งที่ตนเองหาได้ ทำให้ในการบันทึกข้อมูลครั้งที่ 7 และ ครั้งที่ 8 ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว บรรยากาศในชั้นเรียนน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และผู้วิจัยจึงใช้วิธีดังกล่าวตลอดเนื้อหาการศึกษาที่เหลืออยู่ และจากการศึกษาเป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ว่าวิธีที่ 1 นิสิตจะมีคะแนนเมื่อมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเหมือนกันแต่ทำไมนิสิตยังมีส่วนร่วมน้อย จากการสอบถาม นิสิตภายหลังการเรียนพบว่า วิธีที่ 1 จะสร้างความรู้สึกกังวล และไม่มั่นใจในข้อมูลที่จะตอบ ทำให้ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ เต็มที่นัก

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลย์สงคราม .2549. มโนทัศน์สำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน.

(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.seal2thai.org/sara/sara014.htm>

(วันที่เข้าถึง 14 มิถุนายน 2549).

ยาใจ กอนวงษ์. 2545.เทคนิคการสอน. (ออนไลน์).เข้าถึงได้จาก www.school.net.th

(วันที่เข้าถึง 20 มิถุนายน 2549).